

Nr 40.

Av herr **Hansson** i Skediga, *angående höjning av pensionsåldern för statens befattningshavare.*

Gällande bestämmelser med avseende på pensionsålderns inträde date-
ra sig från år 1934, då en generell sänkning av densamma företogs inom
civilförvaltningen. Enligt pensionslagen för statens tjänstemän inträder pen-
sionsåldern för de flesta befattningshavare i lönegraderna 1—12 redan vid
60 år, under det att den för tjänstemän tillhörande lönegraderna 13—33 in-
träder vid 65 år. En tillfällig uppmjukning av bestämmelserna har skett un-
der det pågående kriget på grund av den tidvis svåra bristen på arbetskraft.
Sålunda kan tjänsteman, som är fullt tjänsteduglig, beviljas anstånd med
avsked intill ett år efter pensionsålderns inträde. Därutöver kan Kungl.
Maj:t medgiva kvarstående i tjänst i ytterligare högst två år.

Många skäl tala för att en höjning av pensionsåldern för statens tjänste-
män i en nära framtid kommer till stånd. En befattningshavare torde som
regel inte vara mindre arbetsför och mindre tjänsteduglig, så snart han bli-
vit 60 år gammal. Han kan i vanliga fall fortsätta sitt arbete åtminstone nå-
gra år till utan att hans prestationsförmåga försämras. Den förbättrade lev-
nadsstandarden under de sista decennierna har medfört en glädjande höj-
ning av folkhälsan. Därav har följt, att den produktiva delen av en män-
niskas liv blivit längre, vilket samhället bör begagna sig av.

Det befolkningspolitiska läget blir inom en snar framtid sådant, att an-
talet personer i de arbetsföra åldrarna krymper samman. Därtill kommer
att samhällets försörjningsbörda för de gamla kraftigt ökat. I denna situa-
tion måste de produktiva åldrarna stegra sina arbetsprestationer för att
kunna uppfylla sina förpliktelser. Även ur dessa synpunkter framstår det
som angeläget, att samhället utnyttjar all tillgänglig arbetskraft. Fullt ar-
betsföra äldre personer böra få behålla sina platser i produktionsprocessen
så länge som möjligt.

Det kan även nämnas, att pensionsåldern i Sverige måste betraktas som
låg i jämförelse med vad som är fallet i andra länder. På grund av de för-
bättrade levnadsvillkoren har medellivslängden blivit högre i Sverige än på
de flesta andra håll. Också utifrån dessa utgångspunkter föreligger anled-
ning att höja pensionsåldern i vårt land.

Det förefaller under sådana omständigheter vara påkallat att ånyo över-
väga frågan om pensionsålderns inträde för befattningshavarna i statens
tjänst. I första hand bör man tänka sig en höjning av pensionsåldern med

tre eller fem år för den kategori, som nu nödgas avgå vid 60 år. Man kan även ifrågasätta huruvida icke pensionsåldern för dem, som nu avgå vid 65 år, höjes med två eller tre år. Man har säkerligen icke anledning att räkna med motstånd från tjänstemännens sida vid en höjning av pensionsåldern. I stället kan man förmoda, att många tjänstemän skulle hälsa en dylik utökning av tjänstetiden med tillfredsställelse.

Med anledning av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning angående höjning av pensionsåldern för de i statens tjänst anställda samt därefter för riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Stockholm den 16 januari 1945.

K. E. Hansson.
Skediga.